

POSTANOWIENIE

23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ireneusz Kunicki

na posiedzeniu niejawnym 23 lipca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G.K. i S.K.
przeciwko A.K. i W.K.
o rozwiązanie umowy o dożywocie,
na skutek skargi kasacyjnej A.K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży
z 22 czerwca 2023 r., I Ca 126/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążenia pozwanej kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz powódki.**

(M.M.)

UZASADNIENIE

Pozwana A.K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży z 22 czerwca 2023 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem z 19 stycznia 2023 r., rozwiązującego umowę dożywocia zawartą między powodami a pozwanymi. Skarżąca zaskarżyła wyrok Sądu drugiej instancji w pkt. I i wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie, a także o zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym.

Skarżąca wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd drugiej instancji dopuścił się niewątpliwego naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 913 § 2 k.c.) poprzez błędną wykładnię pojęcia wyjątkowego wypadku.

W odpowiedzi na skargę powódka G.K. wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi.

Wymagania te nie zostały przez skarżącą spełnione. Brak jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Ocena występowania wyjątkowego wypadku (art. 913 § 2 k.c.), ma z natury rzeczy charakter ocenny i jest ściśle osadzona w okolicznościach faktycznych konkretnej sprawy. Stanowi więc istotny atrybut sądów *meriti* i prawomocne orzeczenie sądu drugiej instancji może zostać skutecznie zakwestionowane skargą kasacyjną w razie wykazania przez skarżącego, że doszło do oczywiście błędnej oceny ustalonego stanu faktycznego w kategorii wyjątkowego wypadku na podstawie art. 913 § 2 k.c. (postanowienie SN z 14 stycznia 2026 r., I CSK 683/24).

Z analizy uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, aby taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie.

Ponadto wyjątkowość wypadku, o jakim mowa w art. 913 § 2 k.c. nie może sprowadzać się tylko do drastycznych przejawów uniemożliwiających bezpośrednią styczność stron umowy. W pewnych okolicznościach za taki wypadek może być uznane uporczywe, czyli długotrwałe i zamierzone niewywiązywanie się z tych

obowiązków przez zobowiązanego (postanowienie SN z 3 lipca 2019 r., II CSK 2/19).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając na podstawie z art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

[SOP]